

Z prac Prezydium Zarządu Głównego

W sprawie planu wydawniczego na lata 1961-62

Doświadczenia ubiegłych lat wykazały, że z roku na rok zmniejsza się ilość wydawanych staraniem PTTK pozycji. Powodem tego jest zarówno nieposiadanie przez PTTK praw wydawniczych, jak i stałe przeciążenie drukarni, w których trudno było umieścić — poza planem — tytuły PTTK.

Wydawnictwo „Sport i Turystyka”, wobec niewywiązywania się wielu jednostek PTTK z zobowiązań finansowych, cofnęło warunki kredytowe, dotąd wobec Towarzystwa stosowane.

Jeszcze poważniejsze trudności powoduje brak papieru. Rezerwowana przez „Sport i Turystykę” na potrzeby wydawnicze PTTK pula papieru jest niewystarczająca.

Trzeba też podkreślić, że poziom nadsyłanych przez jednostki organizacyjne PTTK do ZG i wydawnictw materiałów — bywa nieodpowiedni.

W tej sytuacji jednostki organizacyjne PTTK, przystępując do planowania wydawnictw, powinny: posiadać odpowiednie środki na opłacenie papieru, druku oraz opracowania redakcyjnego; planować wydawnictwa, których pilna potrzeba jest bezsporna (do takich na-

leżą pozycje, dotyczące regionów szczególnie atrakcyjnych turystycznie); w tekstach należy unikać długich opisów historycznych, położyć szczególny nacisk na część praktyczno-informacyjną, która dla turysty stanowi najważniejszy element każdego wydawnictwa turystycznego.

Ocenę nadsyłanych materiałów oraz kwalifikację zaplanowanych pozycji pod względem ich aktualności przeprowadzać będzie Komisja Wydawnicza ZG, powołana w najbliższym czasie. Zarząd Główny poprzez tę Komisję opiniuje nadesłane projekty i przesyła swe uwagi zainteresowanej komórce organizacyjnej. Wówczas dopiero Zarząd Oddziału (Okręgu) może zawrzeć formalną umowę z autorem danej pozycji. Po zakończeniu prac autorskich oraz uzyskaniu dwóch recenzji fachowców, znających dany region, Zarząd Oddziału (Okręgu) przesyła całość materiału tekstowego, poprawionego po recenzjach — do Komisji Wydawniczej ZG, wraz z wnioskami, dotyczącymi proponowanego wydawnictwa, formatu, nakładu, ilości zdjęć itd.

Nie należy pod żadnym pozorem wykonywać czystopisów mapek i planów,

ponieważ czystopisy mogą być wykonywane tylko w Warszawie, po zasięgnięciu opinii Urzędu Kontroli Prasy i Publikacji.

Nie należy również opracowywać ostatecznych projektów okładki i innych elementów opracowania graficznego, ponieważ wykonuje to redakcja graficzna danego wydawnictwa.

Przygotowanie do wydania pozycji, złożonej w formie maszynopisu, a więc opracowania merytoryczne, stylistyczne, graficzne i kartograficzne, techniczne itd. wymagają średnio 3—4 miesięcy czasu. Druk i oprawa trwają przeciętnie 4—6 miesięcy. Należy więc pamiętać, planując pozycje do wydania, że okres pracy wydawnictwa i drukarni wynosi średnio 7—10 miesięcy i rzadko kiedy bywa skrócony.

Tak więc pozycje, które mają ukazać się w sprzedaży na letni sezon turystyczny (w maju), muszą być złożone w postaci maszynopisu przez autorów najpóźniej dnia 1 października roku poprzedniego. Wydawnictwa na sezon zimowy, które powinny wejść do sprzedaży w listopadzie, muszą być złożone najpóźniej dnia 1 kwietnia danego roku. Tymczasem z reguły Oddziały i Okręgi planują zbyt krótkie terminy, zapominając, że wszelki pośpiech odbija się ujemnie na jakości pracy.

Wczasy zimowe PTTK i FWP

Wzorem lat ubiegłych, Zarząd Główny PTTK w porozumieniu z Dyrekcją Nacelną FWP organizuje wczasy turystyczne w sezonie zimowym 1960/61.

Akcja wczasów obejmuje:

- 1) obozy narciarskie w schroniskach i domach wycieczkowych;
- 2) narciarskie wędrowki górskie dla narciarzy zaawansowanych;
- 3) wędrowki indywidualne górskie w zespołach co najmniej trzyosobowych.

W okresie Świąt Bożego Narodzenia zorganizowanych zostanie kilka turnusów obozów narciarskich.

Zasadniczo akcja wczasów (poza turnusami świątecznymi) rozpocznie się w

drugiej połowie stycznia i trwać będzie do połowy marca. Obozy narciarskie, prowadzone przez wykwalifikowanych instruktorów, podzielone będą na dwie grupy: początkujących i zaawansowanych.

Rozprowadzaniem skierowań wczasowych, z których korzystać mogą członkowie Związków Zawodowych (ulgowo) oraz każdy członek PTTK nie będący członkiem Związku Zawodowego (pełnopłatne) zajmować się będą wszystkie biura Okręgów PTTK oraz większych Oddziałów Towarzystwa.

Szczegóły podamy w następnym Biuletynie.

AUTOBUSY DLA PTTK

Nie trzeba nikogo przekonywać, jak istotną pomocą w pracy PTTK są własne autobusy. Uzyskaliśmy przydział na rok 1960 siedmiu wozów marki „San”. Został skolei złożony wniosek o dalsze cztery „Sany” i o jedną „Karusę”.

Autobusy zostały w br. przydzielone Oddziałom: HCP w Poznaniu, Krakowskiemu, Łódzkiemu i Sieradzkiemu. Zwiększona operatywność tych Oddziałów umożliwi sprawniejsze i częstsze organizowanie wycieczek z zakładów pracy.

Z prac Prezydium Zarządu Głównego

REORGANIZACJA GOSPODARCZA W PTTK

Realizując postanowienia IV Zjazdu Delegatów, Prezydium podjęło uchwałę, precyzującą zasady nowej organizacji gospodarczej PTTK.

Działalność gospodarcza PTTK powinna dzielić się na:

— pion gospodarczy podległy Zarządowi Głównemu i administrowany przez jednostkę organizacyjną. Będą mu bezpośrednio podlegać przedsiębiorstwa centralne, jak Biuro Wymiany Międzynarodowej, Fotopamiętkarstwo oraz domy turysty, schroniska i inne obiekty, które z wejściem w życie nowej organizacji nie zostaną jeszcze przejęte przez Oddziały. W zależności od zakresu i form działania, poszczególne jednostki mogą być administrowane przez Zarząd Gospodarczy bezpośrednio (np. BWM i Foto-Pam.) lub przez jego okręgowe odpowiedniki.

— drugi pion gospodarczy stanowić będą przedsiębiorstwa lub agendy usług gospodarczych, prowadzone w innej formie, podległe Zarządowi Oddziałów PTTK. Agendy gospodarcze Oddziałów dzielić się będą na kategorie, w zależności od rodzajów świadczonych usług, zakresu i form działania. Pracować one będą w oparciu o dokładnie sprecyzowane regulaminy i zgodnie ze schematem podziału kompetencji. Wymaga to w tej chwili przeprowadzenia gruntownej analizy istniejącej sytuacji i przyszłych potrzeb.

Zarząd Gospodarczy, mający działając w Zarządzie Głównym PTTK, sprawować będzie funkcje koordynacji i nadzoru, kontroli oraz instruktażu w stosunku do działalności gospodarczej jednostek organizacyjnych PTTK wszystkich szczebli. Administracja gospodarcza sprawować będzie nadzór, kontrolę oraz prowadzić koordynację i instruktaż w bezpośrednio podległych przedsiębiorstwach jak też w jednostkach gospodarczych, podległych Oddziałom PTTK, w porozumieniu z tymi Oddziałami, z własnej inicjatywy bądź na ich wniosek, według ściśle określonych zasad. Podstawowym zadaniem w odniesieniu do przedsiębiorstw podległych Oddziałom będzie zapewnienie Zarządowi Oddziałów fachowej pomocy w zakresie nadzoru i oceny działania tych przedsiębiorstw.

Nowy układ organizacji gospodarczej, po przyjęciu go przez Plenum ZG PTTK i zatwierdzeniu przez GKkFiT, wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 1961 r. Podstawą rozpoczęcia działalności gospodarczej Oddziałów posiadających osobowość prawną będzie uzyskanie zezwolenia Ministerstwa Finansów na prowadzenie tej działalności w określonej formie organizacyjnej i zakresie. Wnioski o udzielenie zezwoleń składać będzie ZG PTTK za pośrednictwem GKkFiT.

W związku z tym Zarządy Oddziałów proszone są o złożenie wniosków do Zarządów Okręgów odnośnie obiektów, pozostających obecnie w gestii ZUT, które chciałyby przejąć pod swój zarząd, Obowiązuje tutaj następująca

zasada: obiekty turystyczne będą mogły przejmować tylko Oddziały posiadające osobowość prawną, i to w zasadzie jedynie obiekty, położone na terenie działalności zainteresowanego Oddziału.

*

Z dniem 1 stycznia 1961 r. wejdzie w życie nowa struktura organizacyjna Biura Zarządu Głównego PTTK. Do tego czasu zostaną dokonane stopniowo zmiany częściowe w pionie działalności programowo-organizacyjnej.

Następujące zmiany wprowadzono z dniem 1 września br.:

1) w związku z objęciem urzędowania przez urzędującego Viceprezesa uległa likwidacji funkcja dyrektora Biura ZG;

2) ustanowione zostały funkcje szefów Zespołów: Organizacyjnego i Programowego, przy czym do pełnienia obowiązków szefa Zespołu Programowego powołany został ob. Wojciech Militz, a do pełnienia obowiązków szefa Zespołu Organizacyjnego — ob. Stefan Strogulski;

3) Zespół Organizacyjny działa w zakresie zagadnień statutowo-organizacyjnych: organizacji, współpracy i koordynacji wykonywania umów z organizacjami i instytucjami, planowania i sprawozdawczości, dbałości o właściwe warunki pracy dla Zarządów, Komisji i biur PTTK;

4) Zespół Programowy działa w zakresie zagadnień statutowo-programowych: krajoznawstwa, turystyki kwalifikowanej, szkolenia i spraw przewodnickich, wydawnictw i propagandy.

PRZESTRZEGANIE DYSCYPLINY FINANSOWEJ

Prezydium ZG PTTK stwierdziło na podstawie posiadanych materiałów sprawozdawczych (bilansów) podległych jednostek organizacyjnych oraz wyników kontroli, że nie wszystkie ogniwia PTTK pionu działalnościowo-społecznego przestrzegają obowiązujących przepisów w zakresie działalności finansowej; że za I półrocze br. większość jednostek nie osiągnęła planowanych wpływów własnych (wobec czego należy zwrócić szczególną uwagę na wpływy ze składek członkowskich, wpływy z wydawnictw i odznak, odpłatności za udział w szkoleniu, imprezach itp.).

Prezydium oczekuje zwrócenia szczególnej uwagi na zagadnienie dyscypliny finansowej i na jej wzmocnienie oraz na usunięcie ew. niedociągnięć w dziedzinie dokonywanych nakładów i prowadzonych rozliczeń finansowych. (Postanowienia szczegółowe zawiera Pismo okólnie nr 3 Przewodniczącego GKkFiT z dnia 13 sierpnia br.).

NALEŻNOŚCI ORT

Prezydium stwierdziło, że interpretacja Uchwały Plenum ZG PTTK z dnia 4 kwietnia 1959 r. w sprawie odpłatności Oddziałów na rzecz Okręgów z działalności ORT, podana w okólniku nr 1/60 z dnia 29 lipca 1960 r., nie jest właściwa,

Interpretacja winna brzmieć: 8% odpłatności z tytułu należności ORT winna być obliczona od pełnego narztu (marży) brutto, uzyskanego z działalności wycieczkowej ORT (obsługi i organizacji wycieczek oraz przewodnictwa).

Dla przykładu: ogólny wpływ (obrót) z działalności ORT wyniósł 300.000 zł, marża uzyskana z tego tytułu (9%) — 27.000 zł, 8% odpłatność na Okręg od 27.000 — 2.160 zł).

W związku z powyższym anuluje się postanowienia, zawarte w Okólniku nr 1/60 z dnia 29.VII.1960 r.

OBCHODY X-LECIA PTTK

Jak wiadomo — w grudniu br. przypada X rocznica zjednoczenia Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego z Polskim Towarzystwem Krajoznawczym i powstania Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego.

Prezydium Zarządu Głównego postanowiło nawiązać w treści obchodów jubileuszowych przede wszystkim do tradycji turystyki polskiej, podkreślić osiągnięcia w rozwoju turystyki i krajoznawstwa w Polsce Ludowej dzięki pomocy Państwa — i dopiero na tym tle ukazać rolę i działalność PTTK. Jednocześnie Prezydium uchwaliło wystąpienie z wnioskiem do Zarządu Głównego, aby przyjęto takie formy obchodów, które nie będą wymagały zaangażowania poważniejszych kwot z budżetu działalności Towarzystwa.

Obchody X-lecia winny więc, zdaniem Prezydium, rozwinąć się w dwóch kierunkach:

1) wewnątrz PTTK — poprzez podsumowanie dotychczasowej pracy PTTK nad rozwojem turystyki w Polsce oraz przygotowanie organizacji do zaspokajania w coraz to lepszy i szerszy sposób potrzeb społecznych w zakresie działalności Towarzystwa. W okresie 10—20 grudnia br. powinny się odbyć plenarne, otwarte zabrańia Zarządów i Oddziałów, przy czym do udziału w nich należy zaprosić przedstawicieli władz państwowych, partyjnych oraz organizacji współpracujących z PTTK. Zarząd Główny ze swej strony powiadomi władze centralne o treści i charakterze obchodów. Program zebrań winien obejmować przemówienia okolicznościowe i referaty programowe oraz uroczyste wręczenie długoletnim działaczom PTTK oraz działaczom organizacji społecznych i instytucji państwowych, zasłużonym dla rozwoju turystyki, a także pracownikom Towarzystwa — Złotych Odznak PTTK, dyplomów honorowych, nagród.

2) na zewnątrz PTTK — poprzez akcję propagandową, zmierzającą do zaznajomienia najszerszych warstw społeczeństwa z dorobkiem polskiej turystyki i rolą PTTK na tym polu. Należy więc organizować: wywiady prasowe i radiowe z czołowymi działaczami PTTK, spotkania aktywów z dziennikarzami, odczyty i — w miarę możliwości — wystawy; należy przeprowadzić w klubach, schroniskach i kołach PTTK okolicznościowe wieczornice,

Z DZIAŁALNOŚCI PTTK W KRAKOWSKIM

Imprezy turystyczne, organizowane w ramach obchodów 550 rocznicy zwycięskiej bitwy pod Grunwaldem, stały się w województwie krakowskim patriotyczną i polityczną manifestacją braci turystycznej.

I tak Oddział Tarnowski PTTK zorganizował w dniach 9-10 lipca br. dziennie-nocny rajd turystyczny na ciekawych krajoznawczo i pełnych pamiątek martyrologii trasach Pogórza Różnowskiego - Cieżkowickiego, z metą w Cieżkowicach pod skałą „Grunwald” w rezerwacie Skamieniałe Miasto. Zgromadzonym pod odnowioną tablicą pamiątkową uczestnikom imprezy historię walki synów ziemi tarnowskiej pod dowództwem Jana z Tarnowa i Zawiszy Czarnego pod Grunwaldem oraz tradycje walki z hitlerowskim najeźdźcą przypomniał Prezes Zarządu Oddziału J. Moszczyński i członek ZBOWiD J. Kwiatkowski.

Uczestnicy rajdu, zorganizowanego przez Oddział PTTK „Beskid” w Nowym Sączu, pobrali do urn ziemię z grodziska Zyndrama z Maszkowie i ruin zamku Zawiszy Czarnego w Rożnowie, która wraz z ziemią z ruin zamku Jagiellonów została w asyście kompanii honorowej wojska i przy udziale miejscowego społeczeństwa przekazana szlacheckiej motorowej, udającej się na uroczystości grunwaldzkie.

Część drużyn rajdowych wystąpiła w strojach historycznych i regionalnych.

W czasie zorganizowanych w Nowym Sączu uroczystości została odsłonięta na ruinach zamku tablica pamiątkowa, ufundowana przez Oddział Nowosądecki.

Oddział Krakowski PTTK zorganizował specjalną sztafetę motorową, która żegnana przez przedstawicieli organizacji społecznych i miejscowych władz PTTK, przewiozła ziemię pobraną z Wawelu i obozu zagłady w Oświęcimiu — na pola grunwaldzkie.

W ramach imprez obchodu tysiąclecia został także zorganizowany przez Oddział Krakowski PTTK, WKZZ i miejscowy Zarząd TKKF II Zlot turystyczny do Tęgoborza w dniu 22 lipca 1960 r. W ramach imprezy, w której wzięło udział ok. 2.000 turystów i uczestników wycieczek z zakładów pracy, odbyły się m.in. pokazy pletwonurków, występy zespołów regionalnych, zawody sportowe oraz zabawy taneczne.

Obecnie Zarząd Oddziału Krakowskiego PTTK przygotował wspólnie z WKZZ i przy współudziale TKKF i TPPR tradycyjny Rajd Przyjaźni, którego trzy-, dwu- i jedno-dniowe trasy prowadzi przez Tatry, Podtatrze, Pieniny, Spisz i Orawę — do Poronina.

Także Oddział Międzyuczelniany PTTK w Krakowie przygotował w ramach obchodu 1000-lecia imprezę regionalną: II Jesienny Rajd Krajoznawczy. Uczestnicy tej imprezy zapoznają się z tradycjami i folklorem Ziemi Myślenickiej, zbierając materiały krajoznawcze, etnograficzne i socjologiczne.

Wzrastające zainteresowanie Oddziałów zagadnieniami inwestycyjnymi za inaugurował w roku bieżącym Oddział PTTK w Żywcu, oddając w sezonie zi-

mowym do użytku turystów wyciąg narciarski w Zwardoniu. Obecnie Oddział Babiogórski w Żywcu, kontynuując swe prace nad zagospodarowaniem turystycznym Żywiecczyny, przystępuje do budowy stancji wodnej w Międzybrodziu Białym.

W odremontowanym przez władze konserwatorskie i oddanym następnie Oddziałowi PTTK w Tarnowie „Domu florenckim” z XVI w. (przy ul. Żydowskiej 20) Oddział ten w wyniku prac adaptacyjnych otworzył dom wycieczkowy wraz z klubem PTTK.

Także Oddział Miejski w Nowej Hucie oddał do użytku turystów w m-cu sierpniu estetycznie wykonany drewniany dom wycieczkowy, zlokalizowany nad zalewem wodnym przy ul. Parkin-gowej, wzbogacając w ten sposób o ok. 100 łóżek stale nie wystarczającą bazę noclegową w Krakowie.

Schronisko Oddziału Krakowskiego PTTK na Hali Krupowej po przeprowadzonych ostatnio pracach wzbogaciło się o dalsze pomieszczenie: jadalnię — pokój dla pasantów.

Wszystkie inwestycje zostały przeprowadzone dzięki wydatnej pracy społecznej członków PTTK i życzliwej pomocy czynników lokalnych oraz władz PTTK.

E. Z.

NOWE MUZEUM PTTK

Z inicjatywy działaczy PTTKowskich w Leżajsku powstaje muzeum o zasięgu miejscowego regionu. Na ten cel Miejska Rada Narodowa przydzieliła naszemu Oddziałowi domek na pomieszczenie projektowanego muzeum o powierzchni około 100 m kwadratowych. A że domek został wyremontowany więc prace, gromadzące eksponaty z darów miejscowego społeczeństwa, posu-

Z PLENUM ZARZĄDU OKRĘGU KRAKOWSKIEGO

Na ostatnim Plenum Zarządu Okręgu PTTK w Krakowie największe zainteresowanie wzbudził projekt reorganizacji gospodarki PTTK.

V-Prezes Przedziecki podał dwie wersje projektu — wywiązała się nad nim ożywiona dyskusja. Wypowiedzi członków Zarządu będą wzięte pod uwagę przy dalszym opracowywaniu reorganizacji gospodarki Towarzystwa, stanowić będą tutaj ważny przyczynek.

KONFERENCJA W SZCZECINIE

W dniu 15 września br. odbyła się w Szczecinie konferencja delegatów Oddziałów, z udziałem 33 delegatów. W dyskusji zabierało głos 11 osób, m. in. obszerne przemówienie wygłosił ob. Orłowski, przewodniczący WKKFIT. Konferencja uchwaliła wytyczne dla pracy Zarządu Okręgu i wybrała nowy Zarząd. Prezesem został ponownie wybrany Kol. Markus Kaul. W obradach Konferencji uczestniczyli: z ramienia ZG członek Prezydium Włodzimierz Wilczek i członek ZG mgr Piskorski, p.o. szefa Zespołu Organizacyjnego kol. Strogulski oraz przedstawiciel GKR kol. Romaszkan.

wają się żywo naprzód. Przewodnik po Leżajsku, wydany nakładem tamtejszego Oddziału, niewielkie, na 24 łóżka schronisko wycieczkowe, zorganizowane przez Oddział, a ostatnio inicjatywa zmierzająca do uruchomienia muzeum regionalnego i to w tempie przyspieszonym — świadczy o żywotności Oddziału w Leżajsku. Życzymy pomysłnego rozwoju nowej placówki!

J. Kołodziejczyk

NOWE TELEFONY W KIELCACH

Wobec zakończenia rozbudowy centrali automatycznej w Kielcach, numery telefonów tamtejszego Okręgu i Oddziału uległy zmianie.

Obecne numery brzmią:

Zarząd Okręgu Kieleckiego — 67-85
Zarząd Oddziału — 59-14

SA DO NABYCIA ROCZNIKI „ZIEMI”

Zarząd Główny posiada do sprzedaży pewną ilość roczników „Ziemi” z lat 1957 i 1958.

Cena jednego rocznika wynosi 30 złotych. Dla Zarządów Oddziałów i Kół, zamawiających co najmniej 5 roczników, udziela się 50 proc. rabatu.

Pragnący nabyć roczniki „Ziemi” z 1957 i 58 roku winni przesłać do ZG PTTK pismo zamawiające oraz jednocześnie wpłacić odpowiednią kwotę na konto ZG PTTK PKO Warszawa, I Oddział Miejski I-9-120-045, z dopiskiem na odrocznie „Roczniki Ziemi”. Koszty przesyłki pocztowej zamówionych egzemplarzy ponosi Zarząd Główny.

Z żałobnej karty

W dniu 3 października 1960 roku zmarł w Grodzisku Mazowieckim i został pochowany na cmentarzu miejscowym Kol. Hipolit Szczerkowski, Viceprezes tamtejszego Oddziału PTTK. Zmarły do ostatniej chwili swego życia brał czynny udział w rozwoju życia kulturalnego na Mazowszu. Śmierć wyrwała z grona działaczy społecznych PTTK szlachetnego człowieka, z wielkim umiłowaniem i pasją krzewiącego przywiązanie do rodzinnego regionu i jego pięknej przeszłości.

Zmarły był też założycielem i honorowym prezesem zespołu muzycznego „Studio”. W roku przyszedł miął obchodzić 50-lecie pracy nauczycielskiej.

Liczne rzesze członków PTTK z Okręgu Warszawskiego zatrzymają w pamięci piękną postać działacza, który z wielką ofiarnością i pogodą charakteru łączył rzadko spotykaną skromność.

Letnie wyprawy, organizowane przez ośrodki Podkomisji Speleologii ZG PTTK, przyniosły wręcz rewelacyjne wyniki. Dwie wyprawy Warszawskiego i Zakopiańskiego Speleoklubu PTTK do odkrytej w ub. r. przez I. Frączka i B. Nowinę-Noiszawskiego (Zakopiański Speleoklub PTTK) Jaskini Śnieżnej wykazały, że pod względem głębokości jaskiń Polska należy do czołówki światowej. Już w czasie trwania I wyprawy (7—16 sierpnia br.) grupa szturmowa osiągnęła głębokość 400 metrów, nie dochodząc jeszcze do dna jaskini. Organizowana przy współudziale i finansowym poparciu Podkomisji Speleologii ZG PTTK następną, warszawsko-zakopiańską, wyprawa zdołała dotrzeć do głębokości 620 m, co stawia Jaskinię Śnieżną na czwartym miejscu w świecie! Posiadaniem głębszych jaskiń mogą poszczycić się jedynie Francja i Włochy.

Osiągnięcia naszych speleologów mają także b. istotne znaczenie naukowe i zmuszają do rewizji dotychczasowych sądów o układzie warstw geologicznych w rejonie Czerwonych Wierchów,

SZKOŁA — SCHRONISKO W WIDELKACH

Piękna inicjatywa podjęcia finansowanej przez wszystkich członków PTTK budowy szkoły-schroniska w Widelkach rozwija się nadal, aczkolwiek „łańcuch wpłat” rośnie nie tak szybko, jak tego byśmy sobie życzyli.

Ostatnio zostały zakończone na miejscu wszystkie formalności prawne, związane z własnością działki budowlanej, na której stanie szkoła-schronisko, i mogą być rozpoczęte wstępne prace projektowe.

Jak donosi nam Inspektorat Oświaty Prezydium Powiatowej Rady Narodowej w Kielcach, dla projektowanej szkoły w Widelkach nadchodzą z różnych stron Polski książki, czasem w znacznej ilości. Bez wątpienia — biblioteczka w przyszłej szkole winna być jak najbogatsza, ale w tej chwili chodzi przede wszystkim o trzy rzeczy: pieniądze, pieniądze i pieniądze!

Rozumie to doskonale np. Oddział PTTK w Pińczowie, który na swym Zjeździe uchwalił wpłacenie na budowę szkoły kwoty 500 złotych. Ponadto członkowie Oddziału w Garbatce wpłacili razem ze składkami członkowskimi 60 złotych.

Kto następny? Dzieci w Widelkach i turyści z całej Polski — czekają na Was, Koledzy z PTTK!

BIULETYN OKRĘGU ŁÓDZKIEGO

Rok piąty wydawania z górą 50 numerów — oto cyfrowy plon pracy Kolegów z Okręgu Łódzkiego. Każdy kolejny numer ich miesięcznika przynosi wiele materiałów o charakterze krajoznawczym bądź organizacyjnym i stanowi cenną pomoc dla PTTK-owskiego aktywów terenowego. Biuletyn jest wspólnym organem Zarządów Okręgu, Oddziałów, Komisji i Kół Społecznych. Prenumerata roczna wynosi 10.— złotych, ale otrzymują go bezpłatnie: Oddziały, Komisje, Okręgi, redakcje pism łódzkich i turystycznych, społeczni opiekunowie zabytków, biblioteki publiczne, Komitet Wychowania Fizycznego i Turystyki, liczne instytucje społeczne. Nakład: 500 egzemplarzy. Trójbarwna okładka, opatrzona herbem m. Łodzi i podobizną odznaki PTTK, przynosi zawsze ładne zdjęcie, pokazujące jakiś zabytek czy krajobraz. W skład Komii-

tetu Redakcyjnego tego sympatycznego wydawnictwa wchodzi Kol. Kol.: Kazimierz Hempel (przewodniczący), Edmund Jarzyński, Zdzisław Kanicki, Halina Karnkowska.

BIULETYN ODDZIAŁU W WALBRZYCHU

Skromniejszy w szacie zewnętrznej od wielu swych „braci”, Biuletyn wydawany przez Kolegów walbrzyskich daje swym czytelnikom dobrą orientację o tym, co się na terenie działalności Oddziału dzieje, ułatwia i usprawnia pracę tamtejszych aktywistów PTTK i jest bez wątpienia źródłem wymiany cennych doświadczeń. Trzeba przy tym z uznaniem podkreślić, że przy każdej okazji redaktorzy Biuletynu wysuwają na plan pierwszy społeczne i wychowawcze walory działalności PTTK.

O UCZCZENIE PAMIĘCI DRA ORŁOWICZA

Komitet dla uczczenia pamięci dra Orłowicza zwraca się z gorącą prośbą o dalsze ofiary na wzniesienie zaprojektowanego nagrobka tego niezapomnianego działacza PTK na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. Zebrano już ok. 75% niezbędnej kwoty; wpłaty należy kierować na konto Zarządu Głównego PTTK w NBP, 1531-9-1821, VII Oddział Miejski.

ODKRYCIA POZNAŃSKICH PLETWNURKÓW

Dwaj członkowie Poznańskiego Klubu Podwodnego PTTK odkryli na dnie jeziora Koskowskiego, położonego o 10 km na wschód od Legnicy, ślady osady lużyckiej sprzed ok. 2,5 tysiąca lat, czyli rówieśnika słynnego Biskupina.

W czasie swych 10-dniowych prac pletwonurkowie znaleźli wśród mułu dennego resztki 33 pali, usytuowanych w dwóch szeregach, równoległe do linii brzegowej. Znalaziono też wiele skorup ceramicznych, niekiedy z zachowaną ornamentacją. Wydobyto duże ilości kości ludzkich i zwierzęcych.

Podwodne prace archeologiczne natrafiały na duże trudności z uwagi na znikomą przezroczystość wody w jeziorze oraz grubość warstwy mułu na jego dnie — do 1,2 metra.

Wszystkie te prace prowadzone były na zlecenie wrocławskiego archeologa mgra Stanisława Siedlaka, który działa na tym samym terenie od lat kilku — o wynikach jego badań pisaliśmy już w „Turystyce”.

Archeolog wrocławski spodziewa się, że prace podwodne podjęte w roku przyszłym mogą przynieść znalezienie na dnie jeziora części uzbrojenia rycerzy polskich i tatarskich — jezioro było świadkiem bitwy na Legnickim Polu.

KONKURS NA ODZNAKI I PROPORCZYKI

Komisja Turystyki Kajakowej ZG PTTK i Komisja Turystyki Polskiego Związku Kajakowego ogłosiły konkurs otwarty na zaprojektowanie odznaki i proporczyka przodownika oraz odznaki i proporczyka instruktora. Każdy uczestnik konkursu może złożyć po kilka prac. Projekty winny być wykonane w kolorach, w jakich będą noszone, na kartonie, w skali 1:1. Obowiązują ogólne przyjęte warunki udziału w konkursach (godło, zaklejona koperta z personaliami itd.). Odznaka przodownika i instruktora (każda osobno) winna zawierać, prócz treści graficznej, napis: Przodownik Turystyki Kajakowej PZK-PTTK, I, II względnie III stopnia. Podobnie odznaka instruktora ma różnić te same trzy stopnie plus stopień instruktora państwowego.

Proporczyki mają posiadać możliwie prosty rysunek, gwarantujący rozpoznanie z dużej odległości. Proporczyki nie dzielą się na stopnie.

Przewidziane nagrody: I — 500 zł, II — 300 zł, III — 200 zł. Ponadto projekt zakwalifikowany do realizacji otrzymuje premię — 500 zł.

Ostateczny termin nadsyłania prac: 31 grudnia 1960 r. Projekty należy przysyłać pod adresem: Komisja Turystyki Kajakowej ZG PTTK, Warszawa, Senatorska 11 lub Komisja Turystyki Polskiego Związku Kajakowego, Kraków ul. Księcia Józefa 24a.